

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ КАФЕДРИ ДИТЯЧОЇ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Л.І.Амосова, Л.Ф.Каськова, О.О. Карпенко, О.Е.Абрамова, Ю.І.Солошенко,
І.Ю.Ващенко

У сучасному вимогливому та швидкозмінному соціально-економічному середовищі провідною метою підготовки майбутніх медичних кадрів є формування фахівця з якісною теоретичною і практичною підготовкою, який володіє своєю спеціальністю на досконалому рівні.

Найважливішим критерієм засвоєння знань є вміння студента застосовувати їх у своїй професійній діяльності, а метою навчання у вищій медичній школі є формування професійних навичок на рівні сучасних досягнень науки та техніки.

У зв'язку з надзвичайною епідеміологічною ситуацією з ВІЛ-інфекції, високими показниками захворюваності на вірусні гепатити В і С та занепокоєнням більшості людей можливістю зараження внутрішньолікарняною інфекцією під час відвідування лікувально-профілактичних закладів стоматологічного профілю, оскільки у ротовій порожнині навіть здорової людини міститься різноманітна аеробна та анаеробна інфекція, важливим завданням під час навчання студентів є оволодіння ними сучасними методами організації і забезпечення дезінфекційно-стерилізаційного та санітарно-протиепідемічного режимів у стоматологічній клініці.

Саме тому на практичних заняттях із відповідних розділів пропедевтики дитячої терапевтичної стоматології зі студентами 2 курсу стоматологічного факультету викладачі нашої кафедри значну увагу приділяють вивченню сучасних методів і засобів дезінфекції, стерилізації та профілактики внутрішньолікарняних інфекцій у стоматологічному відділенні.

Важливою ланкою у підготовці лікаря-стоматолога, яка послідовно продовжує навчальний процес і органічно поєднує теорію з практикою є виробнича практика. Вона дозволяє студентам здійснити самостійне перенесення отриманих у процесі навчання знань та вмінь у клінічну ситуацію.

Для закріплення знань, отриманих у процесі навчання, засвоєння і вдосконалення практичних навичок в умовах майбутньої діяльності після 2 курсу (IV семестру) на базі нашої кафедри протягом 2 тижнів проводиться виробнича практика з медсестринської справи у відділеннях лікувально-профілактичних стоматологічних закладів.

У м. Полтава вищевказана виробнича практика студентів проходить на базі міської дитячої клінічної стоматологічної поліклініки. Дана поліклініка оснащена найкращою апаратурою для організації і забезпечення дезінфекційно-стерилізаційного та санітарно-протиепідемічного режимів на сучасному рівні, що дозволяє студентам не лише засвоювати теоретичний матеріал, а й формувати у них об'єктивне уявлення про найновіші досягнення у цій галузі.

Зокрема, під час проходження виробничої практики студенти самостійно опановують такі сучасні методики:

Для дезінфекції поверхонь інструментів застосовують хімічні дезінфікуючі речовини, які мають здатність швидко і пагубно діяти на мікроорганізми (лізетол, віркон, дезоформ, лізоформін тощо).

Для передстерилізаційного очищення використаного стоматологічного інструментарію застосовують метод механізованого очищення з використанням ультразвуку, який проводять в установці «Серьга» чи в ультразвуковій мийці Energy (Euronda, Italy). Ультразвукова обробка інструментарію у таких пристроях проводиться досить швидко (протягом 15 хвилин), безпечно і ефективно – ця обробка видаляє навіть глибоке забруднення, що розташоване у таких місцях, до яких неможливо дістатися звичайним способом.

Для стерилізації інструментарію використовують найбільш надійний на сьогодні метод – стерилізацію паром під тиском за відповідної температури. За стерилізації цим методом кожен інструмент повинен бути в упаковці, яка проникна для пару і/або газу, але надійно захищає від проникнення мікроорганізмів. Упаковка повинна бути надійною, стійкою до дії високої температури і тиску, не повинна руйнуватися за контакту з паром і/або газом, повинна бути простою і зручною у використанні, мати надійну і просту

індикацію якості стерилізації. Як наприклад:

- Пакети стерилізаційні (Defend, USA), що самі заклеюються;
- Стерилізаційні рулони Eurosteril, зроблені з одного шару паперу і одного шару поліпропілену, що запечатуються Euroseal 2001 (Euronda, Italy) чи пакувальною машиною (Mocom, Italy).
- Прозорі люмінат-пакети, що запаюються за допомогою спеціальної пакувальної машини (Mocom, Italy).

Для стерилізації невеликих металевих предметів використовують один із варіантів обробки сухим жаром – гласперленовий стерилізатор, який складається з ізольованого контейнера, заповненого невеликими кварцовими кульками і нагрівального (до 218⁰C) елемента. Кульки зберігають тепло, рівномірно розподіляють його і слугують опорою для дрібних інструментів. У гласперленовому стерилізаторі може бути простерилізований дрібний стоматологічний інструментарій: бори, ендодонтичний інструмент, дзеркала без ручок після передстерилізаційної обробки під час роботи з пацієнтом.

Для автоматичного очищення жиклерної системи і змашування наконечника у робочому стані використовують спеціальний прилад «Assistina». Цей апарат механічний, потребує лише 60 л повітря від компресору із тиском 4-10 бар. Прилад дезінфікує, очищує і змашує наконечники під тиском.

Широко застосовують також спеціальний сучасний дезінфікуючий прилад до будь-якої стоматологічної установки «Термінатор», який дозволяє дезінфікувати наконечники і стоматологічний інструментарій протягом 3 секунд у присутності пацієнта. Цей процес не потребує додаткових зусиль для руки лікаря і у той час, коли лікар концентрується на наступному етапі лікування, тільки-но використаний інструмент дезінфікується і стає свіжим.

Як альтернативу старому методу укладки медичних інструментів на стіл із використанням простирадла використовують бокси «Асептик» (ПМП «Відар», Вінниця) для тривалого зберігання стерильного інструментарію та матеріалів (до 7 діб), принцип роботи яких ґрунтується на бактерицидній дії

ультрафіолетового світла. Рециркуляція повітря у боксах підсилює бактерицидний ефект та зводить до мінімуму ефект «мертвої зони».

Окрім оволодіння сучасними методами організації і забезпечення дезінфекційно-стерилізаційного та санітарно-протиепідемічного режимів у стоматологічній клініці під час вищевказаної виробничої практики студенти мають змогу ознайомитись із формами організації праці в лікувально-профілактичному стоматологічному закладі, засвоїти правила оформлення облікової і звітної медичної документації та закріпити свої знання з основ лікарської деонтології і медичної етики, безпосередньо спілкуючись з практичною ланкою охорони здоров'я.

Співпраця кафедри дитячої терапевтичної стоматології з профілактикою стоматологічних захворювань та стоматологічних відділень практичної охорони здоров'я готує студентів до пізнання специфіки майбутньої професії, дає можливість останнім зорієнтуватися у широкому спектрі новітніх сучасних технологій та передбачити, в яких умовах вони будуть працювати і які знання та практичні навички їм необхідно розширювати і вдосконалювати надалі.

Таким чином, процес опанування практичними навичками із використанням сучасних технологій, матеріалів та методів під час навчання у вищому медичному закладі освіти є основним і дозволяє краще підготувати студента до майбутньої практичної роботи у лікувальних закладах не лише у межах України, а й за її кордонами.